

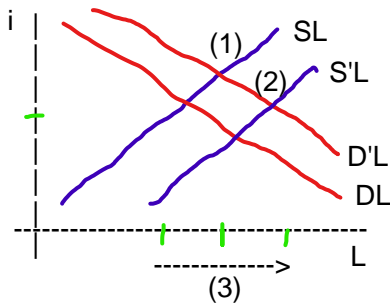

DNI _____ Cognoms _____ Nom _____

1. [2%] P és el preu de les lletres. V el seu valor nominal. La taxa d'interès és i.	Escriu la fórmula que relaciona les tres variables.	
2. [3%] El factor de descompte és $4/5$. El valor nominal d'una lletra és 1000.	Escriu el valor del preu de la lletra.	
3. [3%] El nivell de preus estranger és 50. El nivell de preus domèstic és 25.	Escriu el valor de la taxa de canvi real.	
4. [3%] El nivell de preus domèstic és 50. El nivell de preus estranger és 25. La taxa d'interès real és 5%.	Escriu el valor de la taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu.	
5. [8%] $M1 = 1000$. $M0 = 200$. Efectiu en mans del públic és igual a reserves.	(i) Escriu el valor del multiplicador monetari.	
	(ii) Escriu el valor dels dipòsits.	
	(iii) Escriu el valor del coeficient de liquiditat.	
6. [2%] Escriu l'equació de Fisher, especificant-ne què significa cada símbol.		
7. [2%] Escriu la definició de la taxa de canvi real, especificant-ne què significa cada símbol.		
8. [4%] Per què és creixent la funció d'oferta d'euros?		
9. [4%] Quina relació hi ha entre la demanda de liquiditat i l'oferta d'actius financers? Si no n'hi ha, explica per què. Un actiu financer és una mena de promesa on intervé un prestador i un prestatari. El prestador ofereix una certa quantitat de diner i el prestatari, mitjançant l'actiu financer, es compromet a retornar aquesta quantitat de diners en el futur. Quan s'ofereix un actiu financer el que s'espera rebre a canvi és liquiditat, per tant, sempre que es vulgui liquiditat s'haurà d'ofereix un actiu financer. Són les dues cares d'una moneda: es demana liquiditat mitjançant l'oferta d'un actiu financer.		

10. [7%] El comprador A compra béns al venedor B mitjançant dipòsits. Si el banc d'A és diferent al banc de B, per què la transferència de dipòsits del banc d'A al banc de B implica també transferir reserves?	Les reserves són una eina de compensació interbancària i serveixen per atendre les retirades d'efectiu dels bancs. Quan el comprador A disminueix els seus dipòsits, alhora està reduint el passiu del balanç del seu banc, així com les seves reserves. Aquesta disminució de les reserves en el banc del comprador A van a parar al banc del venedor B. El banc X (banc del venedor A) ja no necessita atendre tantes retirades d'efectiu en el seu banc, ja que el seu passiu -el seu deute- ha disminuït. En canvi, el passiu del banc Y (banc del venedor B) ha augmentat, el que significa que el banc Y té la necessitat de posseir més reserves per poder fer front a les retirades d'efectiu.

11. [15%] Representa gràficament, i explica, com afecta a la taxa d'interès d'equilibri que les famílies comprin actius financers emesos per les empreses, si les famílies han manllevat prèviament dels bancs el diner amb què paguen la compra dels actius.

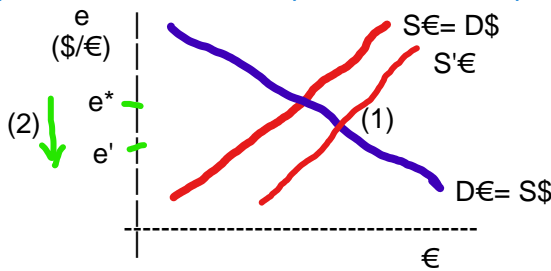
Si les famílies volen demanar préstecs (manllevar diners) per a poder comprar actius financers, desplacen la funció de demanda cap a la dreta (1), ja que estan augmentant la demanda total del volum d'L.

La compra d'actius financers representa oferta de liquiditat fet que desplaçaria aquesta funció cap a la dreta (2).

Per tant, el canvi en i és incert, ja que depèn de la força amb la que les dues funcions es desplacin, el que si podem afirmar és el canvi en la quantitat d'L, que es veu augmentat (3).

12. [15%] Representa gràficament, i explica, com afecta a la taxa de canvi \$/€ que les empreses americanes vinguin totes les fàbriques que tenen en l'eurozona i emprin els diners de la venda per a construir noves fàbriques en els EUA.

Si els americans decideixen vendre totes les fàbriques que tenen a l'eurozona estaran provocant un desplaçament de la corba d'oferta d'euros cap a la dreta (1), ja que voldran vendre tots els euros que posseeixen per a intercanviar-los per dòlars i invertir aquests diners als EUA. Aquest esdeveniment provoca una davallada de la taxa de canvi (2) que provocarà una depreciació de l'euro en termes del dòlar. Aquest fet pot respondre a una baixada de la taxa d'interès als EUA, el que s'anomena, des del punt de vista europeu, una fugida de capital.

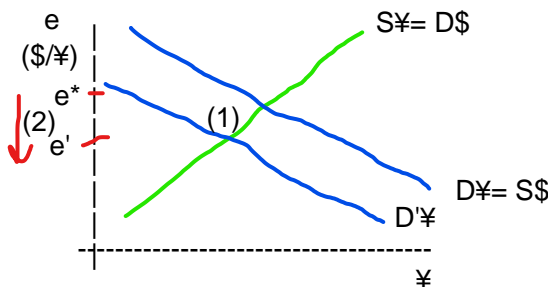
13. [20%] La gràfica, publicada pel Financial Times el 28/03/22, representa la taxa de canvi entre ien i dòlar, i mostra que el ien té el valor més baix dels darrers set anys.

(i) Com és que el ien, la taxa de canvi del qual es mesura en ¥/\$, es deprecia però la línia que indica el seu valor cau?

(ii) L'article explica la caiguda més recent per la negativa del Banc del Japó d'apujar la taxa d'interès tot i que altres bancs centrals de pes, com la Reserva Federal, l'han apujat recentment. Amb l'ajuda d'una representació gràfica del model del mercat de divises, explica si aquesta raó justificaria una depreciació del ien.

(i) Si la línia que indica el seu valor cau, vol dir que la taxa de canvi s'està reduint i que, per tant, el dòlar està guanyant valor respecte al ien (a l'eix de les abscisses estan representats els dòlars).

(ii) El fet que la Reserva Federal hagi pujat la taxa d'interès provoca que sigui més atractiu per als inversors invertir als EUA, ja que guanyen més benefici. Com que ja no es necessiten tants iens (ara el que es volen són dòlars) la funció de demanda de iens es desplaça cap a l'esquerra (1), el que provoca una davallada de la taxa d'interès (2) i la devaluació del ien en termes del dòlar.

14. [18%] El dimecres 30/03/22 la presidenta del BCE alertà que la guerra a Ucraïna comporta riscos al creixement econòmic. En particular, indicà que els consumidors podrien endarrerir compres i les empreses posar en pausa les inversions. Explica com afectarien aquestes dues circumstàncies al procés de creació de diner i si la resposta és compatible amb crear més riscos sobre el creixement.

El fet que les compres i les inversions s'endarrerixin fa referència a un canvi en les expectatives; s'expecten temps de guerra i, per tant, es tendeix a estalviar més. Aquest fet tindria un efecte contractiu sobre el gràfic del procés de creació de diner ja que es redueixen les despeses i es provoca un efecte dominó; es redueixen alhora els ingressos, els dipòsits i els préstecs. En podem deduir també un efecte expansiu si s'assumeix més risc, ja que això vol dir que les famílies tenen la seguretat que podran retornar els préstecs i les entitats financeres confien que el diner que presten serà retornat. Per tant, la despesa no es retalla sinó que s'augmenta, així que augmenten els ingressos, els dipòsits i els préstecs.

<https://www.politico.eu/article/significant-economic-risks-rising-due-to-war-ecbs-lagarde/>

15. [11%] Expli-ca com afectaria al procés de creació del diner un augment de la taxa d'inflació si la taxa d'interès és pràcticament zero.

Un augment de la taxa d'inflació pot provocar una pèrdua de poder adquisitiu de les famílies ja que els salaris es mantenen però els preus dels béns i serveis pugen. D'aquest fet en podem deduir dues reaccions: La primera, que augmenti el volum de préstecs per a compensar aquesta pèrdua de poder adquisitiu. Aquest fet faria augmentar les expectatives (els consumidors pensen que els preus dels béns continuaran pujant i avancen les seves despeses) el que provocaria un augment de les despeses, ingressos i dipòsits. La segona reacció provocaria un efecte contractiu sobre el gràfic de creació de diner (1), ja que es dedueix que les famílies retallarien la seva despesa (perquè ara tenen menys poder adquisitiu), el que retallaria ingressos, dipòsits, préstecs i despesa.

TRIA ALMENYS 20 DE LES AFIRMACIONS MÉS AVALL

I ESCRIU EN LA TAULA SI CADA AFIRMACIÓ ÉS CERTA (ESCRIU V) O FALSA (ESCRIU F)

[20 encerts: 30% · 40 encerts: 40%] Encert: +1 · Errada: -1 · Per cada resposta no donada per sota de 20: -1/4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	

- La fal·làcia de la composició diu que la gent es creu que la base monetària es compon d'efectiu i dipòsits.
- Amb taxes de canvi 2 \$/€, 3 ¥/\$ i 4 ¥/€, la taxa de canvi indirecta entre dòlar i euro calculada a través del ien és 12 \$/€.
- Si els europeus desitgen comprar més béns americans, l'euro s'aprecia en relació amb el dòlar perquè els europeus incrementaran la demanda d'euros en el mercat de divises per a així poder comprar més béns americans.
- Una operació de mercat oberta expansiva consisteix a augmentar la taxa d'interès.
- El multiplicador monetari estableix com es multiplica l'efectiu de l'economia quan es redueix la taxa d'interès real.
- Segons l'efecte Fisher, els països amb una reduïda taxa d'interès nominal tenen una elevada taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu, però només quan el banc central apuja la taxa d'interès que carrega als bancs per la facilitat de dipòsit.

7. El dòlar s'aprecia respecte de l'euro si la taxa de canvi passa de 2 \$/€ a 0.5 €/\\$.
8. El coeficient de liquiditat és un dels instruments de política monetària d'un banc central.
9. Una possible explicació d'una depreciació del dòlar respecte de l'euro és que ha augmentat la riquesa dels consumidors europeus.
10. Una possible explicació d'una davallada de la taxa d'interès és que el govern emet lletres del Tresor per a finançar subvencions pagades a les empreses.
11. Els actius financers A i B es diferencien només en els nivells de risc i liquiditat. Si tots dos troben compradors, és previsible que si A és més líquid que B aleshores A tindrà menys risc que B.
12. Si la Reserva Federal americana volgués fer apreciar el dòlar amb relació a l'euro en el mercat de divises hauria de comprar euros, perquè és la moneda que no té i comprant-la la devaluaria atès que la retiraria del mercat.
13. El model convencional (ortodox) de creació de diner estableix que els bancs creen diner del no-res: quan fan un préstec, se l'anoten en el passiu i creen un actiu en forma de dipòsit.
14. Un dels principis macroeconòmics més importants afirma que el diner bancari es crea però que mai no es destrueix.
15. De les tres formes bàsiques de diner (efectiu, reserves i dipòsits bancaris) efectiu i dipòsits tenen en comú que són creacions del banc central, en tant que reserves i dipòsits es diferencien en què només una d'elles és creació del govern.
16. El procés de creació de diner, amb el qual s'associa el multiplicador monetari, estableix el mecanisme que crea diner efectiu en una economia.
17. El model del mercat de liquiditat no és un model on es representen l'intercanvi d'actius financers per liquiditat (diner).
18. En el model del mercat de liquiditat oferta de liquiditat és equivalent a oferta d'actius financers.
19. A continuació hi ha almenys tres variables del model algebraic del multiplicador monetari: taxa d'interès, efectiu en mans del públic, taxa de canvi, nivell de preus estranger, demanda de dòlars, revaluació, taxa de canvi fixa, coeficient de reserves, facilitat permanent del banc central, taxa de canvi real, equació de Fisher, lletres del Tresor, especulació, arbitratge.
20. L'arbitratge és un mecanisme que es fonamenta en aprofitar les diferències de preus per a obtenir un benefici segur comprant car i venent barat.
21. El factor de descompte relaciona la taxa d'interès real amb la taxa de canvi nominal.
22. Un augment de la taxa d'interès es correspondria amb una caiguda dels preus dels actius financers perquè els preus dels actius són iguals al factor de descompte i hi ha una relació inversa entre taxa d'interès i factor de descompte.
23. És impossible que augmenti la taxa de canvi nominal i, al temps, es redueixi la taxa de canvi real.
24. És impossible que es redueixi la taxa de d'interès real i, al temps, augmenti la taxa d'interès nominal.
25. Un tret en comú de la taxa de canvi real i la taxa d'interès real és que cap d'elles no pot prendre valors negatius.
26. La competitivitat d'una economia està inversament relacionada amb la taxa d'interès real de l'economia: quan la segona varia, la primera ho fa en sentit oposat.
27. Una lletra del Tresor no és un actiu financer perquè no especifica la seva taxa d'interès (o de rendibilitat).
28. Tot agregat monetari està integrat per formes de diner creades pel banc central.
29. Els bancs centrals no són capaços de crear formes electròniques de diner: només els bancs les poden crear.
30. En el model del mercat de liquiditat la venda d'actius financers per les empreses es considera part de l'oferta de liquiditat, atès que vendre és oferir.
31. En el model del mercat de divises entre euro i dòlar no sempre qui ofereix euros està, simultàniament, demandant dòlars (ja que es pot participar en el mercat de divises oferint-ne euros per a comprar actius financers europeus).
32. La taxa d'interès que fixa el banc central és un agregat monetari, potser el més important de tots ells.
33. El coeficient de reserves obligatori que pot establir el banc central és simplement un pacte de recompra que permet d'implementar una operació de mercat obert.
34. En una operació de mercat obert el banc central compra o ven moneda estrangera en el mercat de divises, que (com que no tanca enlloc) és el mercat més obert del món.
35. Segons la fal·làcia *post hoc ergo propter hoc* no sempre la taxa de canvi nominal coincideix amb la taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu.
36. Una operació de mercat obert contractiva no podria explicar una reducció de la taxa d'interès.
37. Comptablement, en una operació de mercat obert expansiva, els bancs que venen actius financers al banc central minoren les reserves del seu actiu.
38. En un sistema de taxa de canvi fixa, si la taxa de canvi de mercat és superior a la taxa de canvi fixa, la decisió del govern de modificar la taxa de canvi fixa i fer-la coincidir amb la de mercat s'anomena revaluació.
39. Si la taxa de canvi de mercat és 2 \$/€ i la taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu és 4 €/ \\$, l'euro es troba infravalorat respecte del seu valor de paritat.
40. Si el nivell de preus domèstic es duplica i el nivell de preus estranger també es duplica, aleshores la taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu igualment es duplica.